

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
Siste nytt fra BIO	1
Hør Peter Emil Kaland fortelle om lynghieiene på radio	1
Torstein Solhøy på NRK TV: Mongstad - det ufrivillige reservat	2
Siste nytt fra verden rundt oss	2
Institutt for geovitenskap åpner Senter for Elementanalyser	2
Info fra studieseksjonen	2
Informasjonsmøte om studier ved UNIS på Svalbard	2
Nye medarbeidere og endringer i staben	2
Postdoktor Frode Vikebø.....	2
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	2
Forskningsdagene 2005 begynner i dag.....	2
BIO Seminars in molecular evolution	3
BIO-seminarserie	3
Mikrobiologi-konferanse i Bergen neste uke.....	3
Utslipp og opptak av klimagasser i skog	3
Info-møte om EUs 7. rammeprogram.....	3
Nanoteknologi	3
Internasjonale møter om naturvern.....	3
Om prosjektanskaffelse og -drift	4
Nye finansieringsmuligheter	4
Mohn-kroner: to utlysninger med frist om under én måned!	4
FUGE: flere fristelser og frister å følge med	4
Stipend til master- eller dr.gradstudenter for havforskning.....	5
Nye artikler	5
Jon Egil Skjæraasen og Anne Christine Palm: Tiden torsk trenger for å komme seg etter stress.....	5
Terje Lislevand: Årsaker til eggstørrelsesvariasjon hos vipere.....	5

Viktige tidsfrister

- 28. sep: Marie Curie Research Training Networks (se intranett)
- 30 sep: International Polar Year. Se [BIO-INFO 27 \(s. 5-6\)](#) eller Intranett
- 1. okt: Utsatt frist for forslag om [organisering av Forskerkurs i 2006](#) under Nordic Marine Academy
- 6. okt: HAVBRUK (BIO-frist)
- 7. okt: SFF (UiB-frist) og regionalt støtte til de som søker under FUGE-BIP (se lenger ned)
- 13. okt: frister fra Forskningsrådet: FUGE-BIP, SFF og HAVBRUK
- 15. okt: Søknadsfrist [førsteamanuensis biologisk oseanografi](#)
- 21. okt: Søknadsfrist Mohn-kroner (se lenger ned)
- 1.nov: Søknadsfrist [Professor i fiskehelse](#)
- 1. des: FUGE (se intranett)

Siste nytt fra BIO

Hør Peter Emil Kaland fortelle om lynghieiene på radio

Lynghiesenteret var i sentrum for NRK P2s program Museum forrige helg. Klikk deg fram til [Museum](#) her. Da kan du velge å høre på innslaget fra

Telefon:
+47 55 58 44 00
Telefaks:
+47 55 58 44 50

E-post:
post@bio.uib.no
Internett:
<http://www.bio.uib.no>

16.09.2005 på nettradio. Da treffer du både Peter Emil og hans kone Sigrid ved Bergen Museum.

Torstein Solhøy på NRK TV: Mongstad - det ufrivillige reservat

NRK1 tirsdag 20. september kl 19.30

Mongstad er Europas nest største oljehavn. Og raffinerianlegget legger beslag på nesten tre kvadratkilometer. Her slipper ingen inn, bortsett fra personalet ved anlegget. Og nettopp folk fra personalet gjorde en viktig oppdagelse: Dyr som holdt til innenfor gjerdet. Torstein Solhøy er en av de spennende organismene som dukket opp I denne dokumentaren.

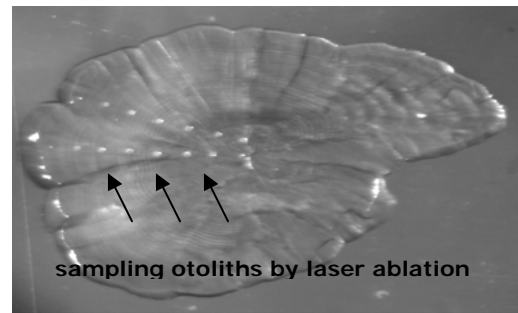

Les mer på [Ut i naturens webside](#).

Siste nytt fra verden rundt oss

Institutt for geovitenskap åpner Senter for Elementanalyser

Senteret er blitt opprettet for å dekke ulike forskningsmiljøers behov for element og isotop analyser. Senteret blir offisielt åpnet den 29. september, men det er allerede i drift og har brukere fra flere institutter. Fra BIO: **Audrey Geffen, Arild Folkvord og Hans Høie**

Info fra studieseksjonen

Informasjonsmøte om studier ved UNIS på Svalbard

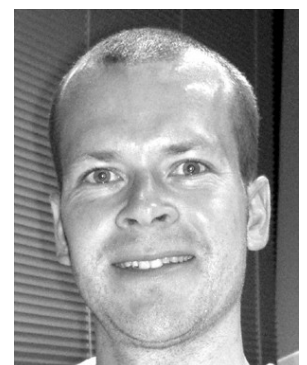
Tirsdag 4. oktober 16:15-18, blir det informasjonsmøte om muligheten for studier ved UNIS på Svalbard. Informasjonsmøtet finner sted i Aud. 2 i Realfagbygget. Servering av pizza og brus.

Nye medarbeidere og endringer i staben

Postdoktor Frode Vikebø

Dr. scient. **Frode Bendiksen Vikebø** begynte er tilsatt som postdoktor i perioden 15.06.05 – 31.12.06, tilknyttet prosjektet "ECOB-E – Effects of North Atlantic Variability on the Berents Sea Ecosystem". Prosjektet er finansiert av NFR og er et samarbeid mellom Havforskningsinstituttet og BIO.

Frode Bendiksen Vikebø disputerte den 14. juni 2005 for dr.scient.-graden ved UiB med avhandlingen "The impact of climate on early stages of Arcto-Norwegian cod - a model approach". Doktorgradsarbeidet ble utført ved Havforskningsinstituttet i Bergen.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Se oversikt over *BIO*-relevante kollokvier, gjesteforelesninger og seminarer på [BIOs kollokvie-side](#).

Kommende uke:

Forskningsdagene 2005 begynner i dag

I Bergen er det Forskningstorg på Vågsallmenningen lørdag den 24.september, men arrangementet varer til og med søndag. Arrangementet i Bergen har mange aktiviteter for barn. Ta med deg egne og/eller andres barn og oppdra dem til å bli gode realister. [Fullt program](#) eller program for [forskningsdagene i Bergen](#).

BIO Seminars in molecular evolution

We welcome all who are interested in discussion of methods in molecular evolution, including molecular systematics and population ecology, to participate. This seminar series was started some years ago by the participants of the SUP *Applications of Molecular Techniques in Systematic Biology* (Ekman, Kirkendall, Willassen).

A homepage with the program so far, can be found at: <http://www.zoo.uib.no/forsking/molevol/>

For more info and updates, please, join the molevol mailing list by sending an e-mail to:

<molevol-request@lists.zoo.uib.no> with the one word SUBSCRIBE in the subject field.

The meetings are so called lunch meetings, starting at 12.00. Next meeting is scheduled on **October 3.**

Further info on where we meet, as well as the papers to read, will be sent to the mailing list.

Contact [Louise Lindblom](#) if you have any questions.

BIO-seminarserie

BIO-seminarserien, som ble annonsert i BIO-INFO 31, og som skal dekke hele den faglige bredden på BIO, vil foregå uavhengig av den ovenfornevnte seminarserien.

Mikrobiologi-konferanse i Bergen neste uke

Fra BIO er **Curt Endresen** og **Mikal Heldal** med i org komiteen, Prof Lars Haarr er norsk chair.

Konferansen er mest relevant for fiskesykdommer og for utdanning av mikrobiologer (eget tema).

SOCIETY FOR GENERAL MICROBIOLOGY
and
NORWEGIAN MICROBIOLOGY SOCIETIES
JOINT SCIENTIFIC MEETING
Bergen, Norway, 27-30th September 2005

The symposium will reflect aspects of medical and veterinary microbiology of importance today. It will cover new and re-emerging infections of man and animals, including current status reports on influenza, tuberculosis, TSEs, meningococcal and enteric diseases and new and exotic viruses. Keynote presentations will feature recent research findings in epidemiology, diagnostics and vaccine development. International experts will also address the crisis in public health concerning antimicrobial and antiviral resistance and progress in the development of new, effective compounds. Appropriately for the venue, marine microbiology and fish diseases and their prevention by vaccination has also been identified as a special topic. Provision of the education and training of the future generation of microbiologists is a subject of international concern. Is microbiology losing ground in educational and research opportunities? The meeting will offer an international exchange of views and hopefully identify some ways forward.

<http://www.nfmikro.net/>

<http://www.sgm.ac.uk/meetings/MTGPAGES/SgmBergen.cfm>

Utslipp og opptak av klimagasser i skog

Skogforsk i samarbeid med Norges forskningsråd inviterer til seminar om karbon i skog og skogsjord den 9. november 2005 i Oslo. [Mer info...](#)

Info-møte om EUs 7. rammeprogram

organisert av Forskningsrådet. Oslo, 17. november. [Mer info...](#)

Nanoteknologi

[2006 NSTI Nanotechnology Conference and Trade Show](#) May 7-11 2006, Boston, Massachusetts
[Abstracts due November 18](#). Mer info

Internasjonale møter om naturvern

- 20th Annual Meeting of the Society for Conservation Biology, and
- Third International Symposium on Marine Conservation Biology. San Jose, California, 24-28 June 2006. www.conservationbiology.org/2006

Om prosjektanskaffelse og –drift

Vi minner forskere og stipendiater om at tjenesteveien når det gjelder prosjektsøknader, -kontrakter, og lignende er BIO, v/ [Kari Eg](#) eller [Clelia Booman](#), som vil kunne hjelpe i alle ledd og trekke inn Forskningsavdelingen og/eller andre instanser i UiB/Unifob-systemet nå det gjelder. Ta kontakt om du trenger hjelp i søknadsfasen, send oss kopi av søknaden (elektronisk), fortell oss om søknaden blir innvilget, så hjelper vi i kontraktforhandlinger og –inngåelse, samt prosjektopprettelse i UiB/Unifob-systemet. Det varierer avhengig av finansieringskilden og adressen/e som står på søknaden hvor papirene havner og hvilken vei de tar, men stort sett

blir alltid prosjektlederen underrettet. Derfor vennligst informer oss om viktige hendelser i prosjektets liv, som eventuelle underkjenninger av Cost Statements, kontraktforlengelser, osv.

Dette gjelder også prosjekter der søknader er sendt av andre institusjoner. I slike tilfeller bør det også utarbeides konsortieavtaler for å avklare forpliktelser og ivareta rettigheter (både EU og Forskningsrådet har egne maler for dette, som kan evt. tilpasses andre typer prosjekt). Det er generelt ugunstig både for UiB og UiB-forskerne å stå som underkontraktør eller leverandør av FoU-tjenester fordi en gir fra seg eierskap til resultater og dermed publiseringsrettigheter.

Nye finansieringsmuligheter

Mohn-kroner: to utlysninger med frist om under én måned!

Bergens forskningsstiftelse ble opprettet ved donasjon fra Trond Mohn, og skal støtte forskning og forskningsfremmende tiltak ved UiB.

Den lyser ut nå to programmer, begge med **søknadsfrist 21. oktober**:

1. Rekrutteringsprogram for "fremtidens forskningsledere"

Programmet startes opp med to fireårige tildelinger, hvorav den ene skal rettes inn mot å bygge opp forskningskompetanse på problemstillinger som forutsetter bruk av det nye PET/CTutstyret som er under anskaffelse. Den andre tildelingen lyses ut uten avgrensning av fagfelt/forskningsområde. Hovedkriteriet for utvelgelse vil være vitenskapelig kvalitet på høyt nivå i forhold til internasjonal standard. Den yngre forskerens (fortrinnsvis under 40 år ved prosjektstart) potensielle egnethet som forskningsleder og miljøbygger vil bli tillagt stor vekt ved utvelgelsen. Innen utløpet av den fireårige prosjektperioden vil lederen av prosjektet bli vurdert for et professorat ved UiB. Tildelingen forutsetter en like stor egenandel fra fakultetet. Søknadsprosessen blir i 2 steg, der innen 21. oktober skal det sendes en 3-siders skisse (+budsjett og CV)

2. Internasjonaliseringsprogram – samarbeid med internasjonalt ledende forskningsmiljø

Gjennom internasjonaliseringsprogrammet ønsker Bergens forskningsstiftelse å gi 2 forskningsmiljø med etablert forskningsledelse, gode muligheter for å bygge ut og styrke sine relasjoner, nettverk og samarbeid med internasjonalt ledende forskningsmiljøer. Midlene vil bli bevilget over 2 år og være oppad begrenset til kr 500.000 pr år pr miljø som får tildeling. Midlene kan nyttes til forskningsopphold, gjesteforskere, workshops, konferanser og andre formål som understøtter programmets målsetting.

Les [utlysningsteksten](#)

FUGE: flere fristelser og frister å følge med

i tillegg til utlysningene annonsert i BIO-INFO-32

Søkere til FUGE-BIP (frist 13. oktober) kan søke om regional støtte til nettverksbygging industri/akademi på opptil kr 500.000. Fristen for å søke om regional støtte er 7. oktober.

[Les skrevet fra Ivar Lossius](#)

Stipend til master- eller dr.gradstudenter for havforskning

Eli og Jens Eggvins fond til fremme av norsk havforskning lyser ut ett studentstipend på kr. 30.000. Søkere må være fra Nord-Norge eller ha en nær familietilknytning til landsdelen. [Les mer...](#)
Søknadsfrist 1. nov.

Nye artikler

Jon Egil Skjæraasen og Anne Christine Palm: Tiden torsk trenger for å komme seg etter stress

Artigas ML, Skjæraasen JE, Utne-Palm AC, Nilsen T. 2005. Recovery from handling stress in *Gadus morhua*. JOURNAL OF FISH BIOLOGY 67: 384-391

Abstract: The time needed for juvenile cod *Gadus morhua* to recover from handling stress, and also whether observer presence or haemoglobin genotype influenced recovery time, were investigated. Time to recovery after handling was found to be 1,5 h based on opercular beat frequencies and behaviour. No effects of haemoglobin genotype or observer presence were found. (Mireia Lara Artigas var Erasmus-student fra Spania, og er vel hjemme nå.)

Terje Lislevand: Årsaker til eggstørrelsesvariasjon hos vipper

Lislevand T, I Byrkjedal, T Borge & GP Sætre 2005. Egg size in relation to sex of embryo, brood sex ratios and laying sequence in northern lapwings (*Vanellus vanellus*). J. Zool., Lond. 267: 81-87

Abstract This study focuses on possible sources of egg size variation in the northern lapwing *Vanellus vanellus*, a polygynous shorebird with more variable male than female reproductive success. From the hypothesis that female birds allocate more resources into male than female eggs to improve their sons' abilities to compete for mates, male eggs were predicted to be larger than female eggs, and the proportion of sons was predicted to increase with mean egg volume of clutches. However, no size differences between male and female eggs were found. Corresponding with earlier reports in the species, egg size was positively correlated with female body condition, but no relationship between offspring sex ratios and intra-clutch mean egg volumes was detected. These results suggest that a higher variation in reproductive success among males than among females is not sufficient for sexually dimorphic eggs to evolve in birds. Moreover, previous studies have suggested that shorebird eggs are subject to stabilizing selection for equal size within clutches. In contrast, this study demonstrates a consistent variation in egg size, with a significant increase in egg breadth between first and second eggs, and decreases in both breadth and volume between the third and the final fourth egg. The volume of last-laid eggs was on average 2.3 % smaller than the mean size of the preceding three eggs. Among the shorebirds studied so far, this consistent pattern of intra-clutch egg size variation is unique to lapwings.